MELANCHTHON
CHRISTELIJKE SCHOLENGEMEENSCHAP

Schoolplan 2020 - 2024

MELANCHTHON
BERGSCHENHOEK

Inhoudsopgave

1 Inleiding 3
2 De school en haar leerlingen 4
2.1 Profiel van de school 4
2.2 Organisatie van de school 7
2.3 Leerlingen 8
3 Onderwijsproces 11
3.1 Aanbod 11
3.2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding 18
3.3 Didactisch handelen 19
3.4 Extra ondersteuning 20
3.5 Onderwijstijd 22
3.6 Samenwerking 22
3.7 Praktijkvorming/stage 23
3.8 Toetsing en afsluiting 24
4 Schoolklimaat 25
4.1 Veiligheid 25
4.2 Pedagogisch klimaat 26
5 Onderwijsresultaten 27
5.1 Resultaten 27
5.2 Sociale en maatschappelijke competenties 28
5.3 Vervolgsucces 28
6 Kwaliteitszorg en ambitie 29
6.1 Kwaliteitszorg 29
6.2 Kwaliteitscultuur 30
6.3 Verantwoording en dialoog 31
7 Personeelsbeleid 32
8 Huisvesting 35
9 Financiën 37
9.1 Begroting 37
9.2 Sponsorbeleid 38
10 Overzicht doelen schoolplan 39

1 Inleiding

In 2019 zijn binnen CVO en binnen Melanchthon nieuwe strategische beleidsplannen ontwikkeld. Dit is de basis van de plannen van de vestigingen voor de komende vier jaar. Iedere vestiging van Melanchthon kan daarin zijn eigen accenten leggen.

Dit schoolplan is grotendeels opgebouwd naar analogie van het vernieuwde toezichtkader van de inspectie van het onderwijs. Deze opbouw komt ook terug in het kwaliteitszorginstrument dat de scholengroep gebruikt. Dit betekent dat, na een algemene beschrijving van de school en haar leerlingen, de hoofdstukken drie tot en met zes corresponderen met de kwaliteitsgebieden zoals daarin beschreven. Hierin wordt zowel ingegaan op de wettelijke eisen die aan het onderwijs gesteld worden, als op de eigen doelen die we ons stellen op de verschillende terreinen. Daarnaast zijn er twee hoofdstukken die verder ingaan op het personeelsbeleid (hoofdstuk 7) en de huisvesting (hoofdstuk 8). De doelen die we ons vanuit deze hoofdstukken stellen zijn overzichtelijk terug te vinden in hoofdstuk 10, waar ook aangegeven wordt in welk schooljaar deze de prioriteit hebben.

2 De school en haar leerlingen

In dit hoofdstuk worden het profiel van de school, de populatie leerlingen en verwachtingen omtrent leerlingaantallen beschreven. Daarnaast is er een weergave van de doelen op dit gebied en de aanpak hoe deze doelen bereikt gaan worden.

2.1 Profiel van de school

CVO

De school valt onder de Vereniging voor Christelijk voortgezet onderwijs te Rotterdam en omgeving, ofwel CVO. In 2019 is door CVO een nieuwe strategische visie opgesteld, waarbinnen vijf pijlers zijn benoemd, te weten:

1. Goed onderwijs voor het leven
2. Vernieuwend onderwijs, bij de tijd
3. Inclusieve identiteit: ontmoeting
4. Professioneel en lerend
5. Met plezier samen sterk

Melanchthon

Melanchthon Scholengemeenschap bestaat uit negen scholen in de gemeenten Rotterdam en Lansingerland. Negen scholen die handelen in de geest van de Duitse theoloog en filosoof Philipp Melanchthon. Op een manier die past bij deze tijd waarin verbinding zo belangrijk is.

Wij vinden het belangrijk dat leerlingen kunnen groeien als mens. Onderwijs gaat over meer dan cijfers en prestaties, over meer dan kennis en cognitieve vaardigheden. Onderwijs gaat vooral ook over het leven. Het gaat over het leren van normen en waarden. Over het ontwikkelen van sociale skills. De mens staat op school centraal. Menselijke vaardigheden staan centraal. Zodat de leerling zijn ware bestemming kan ontdekken. Op Melanchthon leer je voor het leven.

Omdat ieder mens anders is, bestaat hiervoor geen uitgestippeld pad. Daarom behandelen wij iedere leerling bewust ongelijk. Iedere leerling heeft een andere hand nodig om hem of haar vooruit te helpen. Dat doen we niet alleen door leerlingen binnen de schoolmuren te houden, maar ook door hen al vroeg buiten te laten proeven van de wereld die op hen wacht. Zo ontdekken zij de wereld en zichzelf.

De mensen binnen Melanchthon zijn ruimdenkend, staan open voor dialoog, stellen zich coachend op en zijn betrokken. We zijn altijd bereid een stapje verder te gaan om leerlingen in hun ontwikkeling vooruit te helpen, te leren ontdekken. Onze scholen bieden een plek voor persoonlijke groei. Een veilige plek, waar leerlingen en docenten zich thuis voelen. Soms met tegendraadse hoop, altijd met vertrouwen.

Bij Melanchthon zal het altijd blijven draaien om de mens. Om de (inter)menselijke waarden, oprechte belangstelling, verbinding en persoonlijk groei. Om menswording: ‘het vijfde groene bolletje’ volgens de onderwijsinspectie.

Melanchthon Bergschenhoek

Identiteit

Melanchthon Bergschenhoek, een open christelijke school waar iedereen welkom is

'Vanuit relaties naar prestaties' is een van onze belangrijke motto's. Door vanuit relaties te werken vormen de bewoners van de school als vanzelf gezamenlijk een inspirerende levensgemeenschap waarbinnen je jezelf mag zijn.

Van alle bewoners van de open christelijke school verwachten we dat zij respect en interesse hebben voor de pluriformiteit aan levensbeschouwelijk geïnspireerde opvattingen van de mensen in de school.

Van de medewerkers van de school verwachten we dat zij vanuit hun rol binnen de school en op basis van de op voorhand op de Bijbelse traditie geïnspireerde waarden spelers zijn in het veld, dat zij elkaar en de leerlingen aanzetten tot nadenken over hoe zij in het leven kunnen staan en wat zij intrinsiek voor anderen kunnen betekenen.

Onze multiculturele, multireligieuze en geseculariseerde maatschappij vraagt om, met respect voor elkaars standpunten en op basis van gelijkwaardigheid als mens op deze aarde, op zoek te gaan naar universele waarden teneinde prettig met elkaar te kunnen leven en als persoon te kunnen groeien.

De medewerkers van de school hoeven zich daarbij echter geenszins onbetuigd te laten en zich neutraal op te stellen. Sterker nog, als voorbeeld, in woorden en daden mag, moet elke medewerker en bewoner voor zijn geloof kunnen uitkomen, met respect voor andersdenkenden maar zeker niet opleggend dan wel indoctrinerend.

Scenario Bergschenhoek, een manier van leven

Melanchthon Bergschenhoek staat voor een school met een ontwikkelcultuur. Uitgangspunt daarbij is het mensbeeld dat iedere leerling en ieder personeelslid van de school het in zich heeft om goed werk te willen leveren en vervolgens de behoefte heeft om te worden gewaardeerd. Ieder heeft baat bij een passende en richtinggevende structuur, aan duidelijk verwoorde verwachtingen. En ieder heeft de wil om te groeien en zich te ontwikkelen.

Niet voor niets is één van de motto's van de school: 'We leren niet voor de school, maar voor het leven'. Kennis, maar zeer zeker ook competenties en werkhouding doen er toe!

Het is dan ook zaak om samen vast te stellen waar je staat (A) en waar je kunt en wilt komen te staan (B). De afstand tussen A en B dient een gezonde spanning op te leveren… het betreft de ontwikkeling die men hoopt door te maken. Oftewel: voor elk mens een reëel ontwikkelperspectief!

Waar ben je goed in? Wat is voor verbetering vatbaar? Waar heb je hulp bij nodig? Wat zijn je goede voornemens en hoe wil je je ontwikkelen?

Het bovenstaande moet er toe leiden dat de leerling met voldoende zelfvertrouwen, vaardigheden en met een goede instelling, met voldoende bagage de school verlaat om zich in het vervolgonderwijs en in de maatschappij te kunnen redden.

Onderwijsvisie

Nadrukkelijk kiest de school ervoor om leerlingen meer mee te geven dan een startkwalificatie voor het vervolgonderwijs of de arbeidsmarkt.
De uitgangspunten van de school zijn niet voor niets sinds de oprichting in 2005 verwoord middels de volgende motto's:

- "*Vanuit relaties naar prestaties."*
- *"De betekenis van kennis, kennis krijgt betekenis."*
- *"Non scholae, sed vitae discimus"* (vrij vertaald: "we leren niet voor school, maar voor het leven")

We grijpen bij de inrichting van ons onderwijs terug op het gedachtegoed van onderwijspedagoog Gert Biesta. In zijn indeling voor goed onderwijs onderscheidt hij de gebieden **kwalificatie**, **socialisatie** en **persoonsvorming**.

- **kwalificatie**: het je eigen maken van kennis, vaardigheden en competenties (uitmondend in bijvoorbeeld een diploma);
- **socialisatie**: het voorbereiden op een leven als lid van een gemeenschap (met zijn tradities, normen en waarden);
- **persoonsvorming:** de ontwikkeling als mens, bijvoorbeeld door het verkrijgen van autonomie en het dragen van verantwoordelijkheid.

De vertaling hiervan naar onze onderwijskundige plannen vatten we als volgt samen:

Het begeleiden van leerlingen naar eigenaarschap ten aanzien van het eigen leerproces.

Als stip op de horizon zien we leerlingen, die op maat werken in hun eigen zone van naaste ontwikkeling. De leerlingen krijgen invloed op hun eigen leerproces.
Door de leerlingen binnen de les of binnen het curriculum de ruimte te geven om keuzes te maken, doen we recht aan de verscheidenheid van leerlingen. Bovendien werken bij deze opzet de plusprogramma's motivatie-verhogend.
Voor leerlingen een eigen ontwikkeltraject en ontwikkelperspectief!

De uitdaging is echter om naast het ontwikkelperspectief van de individuele leerling, op een goede manier oog te houden voor het geheel, de klas, de school, de maatschappij. Het collectieve belang kan groter zijn dan het individuele belang. De betekenis van ieder individu voor de ander, voor de samenleving in het klein en in het groot, het samen optrekken mogen we niet uit het oog verliezen en dit krijgt dus nadrukkelijk aandacht in ons onderwijs.

Onderwijs is in beweging en dat betekent dat ook de rol van de docent aan verandering onderhevig is. Naast overdracht van kennis, wordt coaching van leerlingen steeds van meer belang. Bovendien wordt de binnenwereld van het schoolse leren verbonden met de buitenwereld.
Het Technasium, waar gewerkt wordt aan opdrachten uit die buitenwereld en het Jong Ondernemen, waar leerlingen werken in een door henzelf opgerichte onderneming zijn onderdelen waar dit volop gestalte krijgt.
Maar ook in maatschappelijke stages, excursies, acties voor een goed doel en profielkeuzestages wordt gezocht naar de verbinding tussen het leren en de dagelijkse praktijk.

We leiden de leerlingen op voor ‘de samenleving van morgen’, een samenleving waar zij, vanaf ongeveer 2032, ook intensief deel van gaan uitmaken. Hoe die samenleving er uit zal zien weten we niet, maar dat deze, als gevolg van voortgaande (technologische) ontwikkeling er anders uit zal zien, lijkt wel zeker. Zo zullen er waarschijnlijk allerlei nieuwe beroepen ontstaan.
Wij willen er met ons onderwijs voor zorgen dat onze leerlingen klaar zijn voor die toekomst.

2.2 Organisatie van de school

Melanchthon Bergschenhoek biedt havo, atheneum en gymnasiumonderwijs aan. In de brugklas zijn er twee gymnasiumbrugklassen, atheneumbrugklassen en havo/vwo-brugklassen. In de havo/vwo-brugklassen wordt met een dubbel rapport gewerkt: een havo en een vwo-rapport.

Na de brugklas vervolgt de leerling zijn weg in het havo, atheneum of gymnasium. Bij de overgang van de brugklas naar leerjaar twee kiest de leerling of hij/zij het Technasium in de vorm van het vak O&O (Onderzoek & Ontwerpen) wil blijven volgen in leerjaar twee en drie. Dit is mogelijk op havo, atheneum en gymnasium.

Aan het einde van leerjaar drie kiest de leerling een profiel voor de bovenbouw. Alle vier profielen (Cultuur en Maatschappij, Economie en Maatschappij, Natuur en Gezondheid, Natuur en Techniek) worden aangeboden.
Binnen de profielen biedt Melanchthon Bergschenhoek naast de reguliere vakken ook Kunst Muziek, Kunst Beeldende vorming en Onderzoek & Ontwerpen aan op zowel havo als vwo. Filosofie wordt aangeboden op het vwo. Wiskunde D is mogelijk als extra vak.

Gymnasium

Het gymnasium biedt een brede vorming. Leerlingen maken kennis met de klassieke cultuur en leren kennis te vertalen naar het heden en de toekomst. Met Grieks en Latijn krijgen leerlingen meer inzicht in structuur en werking van andere talen. Het gymnasium is méér dan het volgen van Grieks en Latijn. Zo zijn er vakoverstijgende projecten met verschillende andere vakken zoals geschiedenis, aardrijkskunde, Nederlands, beeldende vorming. Jaarlijks is er een gymnasiumdag, waar de verschillende leerjaren elkaar ontmoeten in een gemeenschappelijke activiteit in het kader van de klassieke oudheid.

De gymnasiumleerling is vaak nieuwsgierig en leergierig. Echter het leren leren is vaak lastig. Daarom is daar extra aandacht voor in de gymnasium brugklassen.

Ons gymnasium begint in de brugklas met het vak Latijn. Vanaf leerjaar twee komt daar Grieks bij. Aan het einde van de brugklas is het mogelijk over te stappen naar het Atheneum. Het is ook mogelijk met een aansluitingsprogramma voor Latijn vanuit de brugklas in leerjaar twee van het gymnasium in te stromen.

Technasium

Het Technasium is een landelijk ontwikkelde formule voor bètatechnisch onderwijs op havo, atheneum en gymnasium. Op dit moment zijn er 95 technasiumscholen, verspreid door heel Nederland. Voor leerlingen op het Technasium staat het vak Onderzoek & Ontwerpen (O&O) centraal. In dit erkende eindexamenvak voor havo en vwo werken in teamverband projectmatig aan actuele bètatechnische opdrachten uit de praktijk.

Dat gebeurt vanaf de brugklas tot en met het examen. Doordat technasiumleerlingen al vroeg kennis maken met uiteenlopende sectoren, beroepen, onderwerpen en vraagstukken binnen de bètatechniek, worden ze goed uitgerust voor een weloverwogen keuze en verdere carrière in deze sector. Binnen het technasiumonderwijs ontwikkelen leerlingen de competenties en vaardigheden die nodig zijn binnen de bètatechniek. Zoals creativiteit, ondernemendheid, samenwerken, inventiviteit, communicatie, plannen, projectmatig werken, organiseren en proces- en kennisgericht werken.

Melanchthon Bergschenhoek heeft voor het Technasium veel contacten met bedrijven uit Lansingerland en omgeving, die als opdrachtgever fungeren.

2.3 Leerlingen

De leerlingen op Melanchthon Bergschenhoek komen voor meer dan 95 % uit Lansingerland en Pijnacker/Nootdorp.
Het betreft zeker geen afspiegeling van de maatschappij; daar ligt voor de school een uitdaging: hoe laten wij onze leerlingen bijvoorbeeld kennis maken met de multiculturele samenleving waar ze deel vanuit maken. En waar ze in vervolgopleidingen en toekomstig werkveld nadrukkelijk(er) mee te maken zullen krijgen.

Leerlingaantal	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023
	1.009	1.053	1.075	1.160	1.185	1.225

Onze uitdaging ten aanzien van de leerlingenpopulatie ligt meer op het vlak van 'kennismaking met de multiculturele samenleving' en alle aspecten die daar omheen hangen. Om daarom recht te doen aan onderstaand element uit de visie van Melanchthon:

"Iedereen is welkom, iedereen doet mee. Melanchthon staat middenin onze diverse samenleving. Wij sluiten niemand buiten, wie je ook bent of waar je ook vandaan komt."

Doel: Groei naar 1300 leerlingen op termijn → passende huisvesting op twee locaties
Situatie in 2020: 1 oktober 2020: 1160 leerlingen gehuisvest in het hoofdgebouw met daarnaast drie noodlokalen (Portakabin)
Situatie in 2024: 1 oktober 2024: 1275 leerlingen gehuisvest in hoofdgebouw met nevenvestiging (brugklasgebouw)

Het huidige permanente gebouw is in 2010 neergezet om 850 leerlingen te herbergen.
Uitgangspunt van de gemeente Bergschenhoek bij de start van het project in 2004: voor de beide VO-scholen voor havo/vwo samen een niet grotere concentratie dan 1700 leerlingen op de 'HSL-dijk'.
In de loop der jaren is op Bergschenhoek twee keer een uitbreiding gerealiseerd; samen bieden die plaats aan tussen de 120 en 150 extra leerlingen.
Momenteel moet voor het plaatsen van alle reguliere lessen in het rooster uitgeweken worden naar het auditorium, de bijschakelruimtes of commerciële sportvoorzieningen (omdat de sporthal naast de school niet toereikend is om alle sportlessen van de (inmiddels) drie VO-scholen in de omgeving die hier een beroep op doen te kunnen behappen).
Grootste problemen zijn echter de pauzeruimtes, die in de 10 jaar dat het permanente gebouw er nu staat niet is gegroeid en de trappenhuizen die overvol zijn tijdens de leswissels. Beide aspecten zijn niet berekend op de 1160 leerlingen die in het schooljaar 2020-2021 het gebouw zullen gaan bevolken. Een en ander dwingt ons tot het maken van keuzes.
De geplande groei van de gemeente Lansingerland laat zien dat er tussen nu en vijf tot zeven jaar zo'n 100 leerlingen extra van de basisschool af komen alleen al in Lansingerland, waarvan ongeveer de helft een plaats zal vinden op één van de havo/vwo-scholen aan De Zijde.
We baseren ons hierbij op de prognosecijfers van zowel Verus als van de gemeente Lansingerland.

Beschikbare ruimte en schoolambitie botsen met elkaar. Dat is de aanleiding geweest tot het formuleren van verschillende toekomstscenario's.
Het scenario dat het meeste recht doet aan enerzijds de belangstelling voor de school van ouders en leerlingen en anderzijds de geplande schoolontwikkeling zoals verwoord in dit schoolplan, is het scenario van *'gestage groei waarbij een deel van de leerlingen wordt gehuisvest in een nevenvestiging'*.
Aandachtspunt is wel hoe zorg je dat Melanchthon Bergschenhoek met twee gebouwen toch één school blijft wanneer het onderwijs op meerdere locaties georganiseerd wordt. Daarbij speelt

‘afstand’ een cruciale rol; mede vanwege de voorzieningen in het hoofdgebouw die dan ook door de nevenvestiging benut kunnen worden.

Welke leerlingen komen dan in aanmerking om in de nevenvestiging gehuisvest te worden ?
De meest realistische optie lijkt om van het nevengebouw een ‘brugklasgebouw’ te maken. Juist deze leerlingen zien op tegen de overstap naar de VO-school waarin zij de jongsten zijn en zich staande moeten houden tussen 1000 schoolgenoten in hogere leerjaren. Het nevengebouw biedt naast ‘veiligheid en geborgenheid’ ook de mogelijkheid om de leerlingen in betrokkenheid op elkaar te laten wennen aan de schoolcultuur en het onderwijsconcept van de school.
Tevens kan er een koppeling gemaakt worden met bijvoorbeeld een basisschool (zelfde gebouw met deels gedeelde faciliteiten) en/of een ‘intermezzoklas’. Dit om de financiering rond te maken.

3 Onderwijsproces

In de beschrijving van dit hoofdstuk wordt duidelijk gemaakt, hoe invulling gegeven wordt aan de wettelijke opdracht van het onderwijs, rekening houdend met de doelen van Melanchthon.

3.1 Aanbod

Kwalificatie

Grondige vakkennis is cruciaal. Om informatie, die je opzoekt, te kunnen beoordelen en verwerken is kennis nodig. Vanuit kennis ontstaat er toepassing en inzicht. Welke kennis centraal staat, ontlenen we aan de SLO-kerndoelen en de eindexameneisen. Daarnaast bepaalt ieder vak eigen relevante doelen, waarbij gebruik gemaakt wordt van boeken, digitale programma's en van eigen ontwikkeld materiaal.

Naast de kennis besteden we aandacht aan competenties. Samenwerken, zelfverantwoordelijk leren, reflecteren, presenteren en onderzoeken krijgen expliciet aandacht in de vaklessen en in de mentorlessen. Een competentierapportage met beoordelingen wordt ingevuld door de vakdocenten. Vanaf het schooljaar 2019-2020 maken de leerlingen in de brugklas een digitaal portfolio, waarin hun ontwikkeling zichtbaar gemaakt wordt. Zij presenteren dat in het voortgangsgesprek aan hun ouders in bijzijn van de mentor. Op deze manier worden de leerlingen meer eigenaar van hun eigen leerproces. De werkwijze met het portfolio wordt de komende jaren uitgebouwd naar hogere leerjaren, zodat de leerling het portfolio kan meenemen naar het vervolgonderwijs.

We streven ernaar dat leerlingen **meer grip krijgen op hun eigen leerproces en daardoor met meer betrokkenheid naar school gaan**. Wat zou het mooi zijn als het behaalde cijfer niet meer de grootste focus en motivatiebron is, maar het behaalde leerdoel. Het aantal cijfers zal dan ook kunnen verminderen, waardoor de door leerlingen (te) hoog ervaren toetsdruk kan afnemen. De instrumenten die we daarvoor willen hanteren zijn het leerdoeldenken, differentiatie in de les, formatieve evaluatie en het geven van effectieve feedback. Hiervoor is een ontwikkeling in gang gezet dar er lessen worden ontworpen die recht doen aan verschillen tussen leerlingen. Vanuit de leerdoelen wordt met formatieve evaluatie bepaald of leerlingen de doelen beheersen of dat er hiaten zijn om aan te werken.

Leerdoeldenken (concept van VO-Content)

Er is een beperkt aantal verplichte leerdoelen in de onderbouw en er zijn de wat uitgebreidere examendoelen in de bovenbouw. Deze doelen zijn niet in leerlingentaal omschreven en redelijk abstract van aard. Bij het leerdoeldenken gaat het erom dat leerdoelen op het gebied van kennis, vakvaardigheden en competenties in leerlingentaal worden omschreven met alle tussendoelen (succescriteria) die nodig zijn om een doel te behalen. Deze leerdoelen gaan verder dan de verplichte doelen vanuit de overheid, De docenten en eventueel leerlingen bepalen de uiteindelijke leerdoelen in het programma. Waar bij het werken vanuit een methode de uitgever en de auteurs de interpretatie van de kerndoelen bepalen, doet de docent dit nu zelf. (WAT)

Vanuit de leerdoelen, bepalen de docenten verschillende aanpakken om de doelen te bereiken. Door de individuele docent en zelfs door een leerling kan voor een verschillende aanpak worden gekozen. (HOE)

Na het vaststellen van de aanpak bepalen de docenten waarmee er wordt gewerkt. De laatste stap is het verzamelen van het materiaal. Dit materiaal kan uit het leerboek komen, maar dat hoeft niet. Het is overigens niet de bedoeling dat de docent al het materiaal zelf gaat schrijven, daar ontbreekt

eenvoudigweg de tijd voor. De docenten arrangeren het materiaal vanuit verschillende bronnen. (WAARMEE)

Het leerdoeldenken gaat hiermee verder dan het werken met leerdoelen in iedere les. Het werken met leerdoelen in zijn algemeenheid wordt sinds een aantal jaren toegepast.

Waarom leerdoeldenken?

De afgelopen jaren zijn we op zoek om het eigenaarschap bij de leerling voor zijn leerproces te vergroten. We beogen de motivatie van leerlingen te vergroten, een passieve houding om te buigen naar een actieve houding. Deci en Ryan betogen in hun veel aangehaalde zelfdeterminatietheorie (2000) dat autonomie in combinatie met verbondenheid en competentie de motivatie verhoogt. Daarnaast is het belangrijk dat leerlingen succeservaringen opdoen om vertrouwen te hebben of te krijgen in hun eigen ontwikkelingsmogelijkheden.

We willen daarom meer maatwerk leveren, echter zonder in te boeten op de sociale context, de relaties tussen leerlingen en de relatie docent-leerling. Leren in groepsverband blijft van belang. Maatwerk moet niet leiden tot individueel onderwijs.

Daarnaast is het een uitgangspunt in onze school dat de docent de professional is, die het leerproces vanuit zijn expertise vormgeeft. De docenten hebben veel autonomie binnen de kaders van overheidswege en de schoolbrede kaders. Leerdoeldenken doet aan docenten en leerlingen recht. De docenten binnen een sectie bepalen gezamenlijk de leerdoelen (en tussendoelen), de individuele docent bepaalt hoe hij/zij het leerdoel bereikt. De leerlingen krijgen meer grip op hun eigen leerproces, er is differentiatie mogelijk.

Vanuit het leerdoeldenken kan het eigenaarschap bij de leerling meer vorm krijgen. Differentiatie, formatieve evaluatie, het geven van effectieve feedback en het gebruik van een rooster op maat door een afgebakende groep leerlingen, kunnen onder de paraplu van het leerdoeldenken uitgebouwd worden.

Niet ieder vak zal vanuit dit concept willen en kunnen werken. De kunstvakken (drama, muziek en beeldende vorming) en O&O omarmen dit concept niet omdat de creativiteit niet in leerdoelen te vangen is. Dit geldt ook voor onderdelen van andere vakken.

Socialisatie

In het centrum van het Melanchthon DNA staat: ''Je mag er zijn, je doet ertoe.'' Onze manier van leven en werken op school, een samenleving in het klein, betekent dat iedere leerling, iedere medewerker belangrijk en uniek is. Vanuit die waarde kan iedere leerling en iedere medewerker van betekenis zijn voor de ander.

Dat blijkt uit het de manier van omgaan met elkaar. Vanuit respect en naastenliefde benaderen we de ander. Dat betekent dat als er een conflict is, we werken aan herstel, zoals in 4.2 beschreven is.

We willen de leerlingen leren dat ze ertoe doen in hun betekenis voor de ander. De maatschappelijke stage in leerjaar drie hebben we daarom behouden, ook toen de overheid dit afschafte. In bijna ieder leerjaar is er een goede doelenactie. Bij het vak maatschappijleer in leerjaar 4 krijgt burgerschapsvorming expliciet aandacht. De tweede kamer wordt bezocht. Sinds januari 2020 hebben we ons aangesloten bij Eco-Schools, een wereldwijd keurmerk om leerlingen te stimuleren tot duurzaam denken en doen.

Melanchthon DNA

Samen leren in het leven!

Eigenaarschap • Verbondenheid • Optimisme • Naastenliefde

Persoonsvorming

Ons onderwijs draagt ook bij aan de persoonlijke vorming van jonge mensen. Waar onze waarden hun wortels hebben in de christelijke traditie, zijn zij in hun uitwerking inclusief: bij ons hoort iedereen erbij en doet iedereen mee. De ontmoeting is de basis, dat voel je als je binnenkomt. De waarden die ons in die ontmoeting verbinden, leven wij voor en geven wij door. Inclusief waardevolle verhalen, rituelen en vieringen. Zodat onze leerlingen zich nu en straks een onderdeel van die inclusieve wereld weten. Waarin ze zich actief manifesteren, in respect rekening houdend met de ander en verantwoordelijkheid nemend voor de wereld van nu en van de toekomst.

Dit geven we bijvoorbeeld vorm in onze dagelijkse dagopeningen, waar we 'De Oase' voor gebruiken of actuele thema's, die de docenten zelf aandragen.

Uitdrukkelijk geven we aandacht aan paarse vrijdag en hebben een GSA. GSA is een groep van scholieren (gesteund door een docent) die vinden dat iedereen op hun school de vrijheid moet hebben om te kunnen zijn wie ze zijn, zonder zich daarvoor te hoeven schamen of te verantwoorden. De letters staan voor 'Gay-Straight Alliance' en voor 'Gender & Sexuality Alliance'.

Bij het vak levensbeschouwing speelt persoonsvorming een belangrijke rol. Het vak levensbeschouwing is een verplicht onderdeel op Melanchthon Bergschenhoek. Alle leerlingen volgen het vanaf de brugklas en het is een standaard onderdeel van het examenprogramma van de tweede fase Havo-VWO. Het vak levensbeschouwing is actueel en van belang voor de vorming en ontwikkeling van de leerling. Naast thematiek als religie, cultuur en levensbeschouwingen, kan het vak tevens grote verdiepende betekenis hebben voor het denken en handelen als persoon en als burger in de samenleving.

Inhoudelijk wordt onder meer aandacht besteed aan onderwerpen als:

Zingeving: door middel van het schrijven van een '*levensvisieboek*' geven de leerlingen van Havo en vwo 4 antwoord op zin- en levensvragen in relatie tot de eigen levensgeschiedenis. Wat is de zin van je leven en van allerlei dingen die je daarin meemaakt? Waarom en wanneer stellen mensen zich die vraag, en welke verschillende antwoorden geven zij daarop? Je leert zien dat je eigen antwoord te maken heeft met je eigen levensverhaal.

Mensbeelden: er zijn verschillende manieren om tegen de mens aan te kijken; vanuit bijvoorbeeld een filosofische, religieuze of sociologische invalshoek. Zowel in de onder- als bovenbouw gebeurt dit aan de hand van verschillende thema's.

Ethiek: wat is moreel goed ofwel menswaardig handelen? De leerlingen leren invulling geven aan de begrippen waarden en normen, hoe je allerlei zaken in het leven vanuit een ethisch standpunt kunt bekijken en wat ethische dilemma's

Wij geven actief vorm aan een veranderende samenleving. Wij zijn toekomstmakers.

Daarvoor is het nodig om een onderzoekende, kritische en nieuwsgierige houding te ontwikkelen. Op het vwo geeft Melanchthon Bergschenhoek daar vorm aan via projecten wetenschapsoriëntatie en het vak wetenschapsoriëntatie in vwo 4 en 5. We willen leerlingen laten ontdekken hoe spannend wetenschap is. Om dat te bereiken werken we samen met ongeveer 45 andere scholen in Nederland en in het bijzonder met 5 andere scholen in regio Randstad, die samen wetenschapsoriëntatie een nadrukkelijke plek geven in het vwo-curriculum. Door 'onderzoekend leren' en 'leren onderzoeken' ontwikkelen WON-leerlingen academische vaardigheden en vooral een academische houding: nieuwsgierigheid, nuance en een kritische kijk op de wereld om hen heen.

Het vak wetenschapsoriëntatie in vwo 4 en 5 is geen erkend vak. Daarom wordt dit omgevormd tot het door OCW erkende vak Academische Vaardigheden, waar een licentie voor aangevraagd wordt bij OCW.

Het netwerk WON ontwikkelt onderwijs samen met verschillende universiteiten. Voor docenten en schoolleiders worden netwerkbijeenkomsten en inspiratiedagen georganiseerd en specifieke scholing verzorgd. Leerlingen ontmoeten elkaar tijdens de regionale en landelijke manifestaties waarbij projecten en onderzoeken gepresenteerd worden. Door en met elkaar wordt de kwaliteit van het WON-onderwijs op peil gehouden en bouwen wij samen aan een waardevol en betekenisvol netwerk voor scholen en leerlingen.

Ook is onze school aangesloten als aspirant-lid bij de Geo Future School. Geo Future School is een nieuwe stroom in het voortgezet onderwijs waarin aandacht voor de toekomst (future) wordt gecombineerd met de grote vraagstukken die spelen op aarde (geo). Het doel is om het onderwijs zo in te richten dat jongeren zo maximaal mogelijk worden gestimuleerd en in staat worden gesteld om kritisch na te denken over de toekomst. Met Geo Future School leert een leerling multidisciplinair denken en zijn of haar eigen creativiteit te gebruiken. Het leggen van verbanden, associëren en kritisch denken zijn daarbij erg belangrijk. Een Geo Future School staat daarmee voor relevant, praktijkgericht, uitdagend, en toekomstgericht onderwijs.

Taal en rekenen

Ons **taalbeleid** is erop gericht de onderwijspraktijk aan te passen aan de taalleerbehoeften van de leerlingen met het oog op het bevorderen van hun algehele ontwikkeling en het verbeteren van hun onderwijsresultaten. Een zwakkere taalvaardigheid in het Nederlands mag geen hindernis zijn voor schoolsucces, maar moet juist binnen de school worden aangepakt. Taalbeleid richt zich dan ook op instructie en communicatie door de hele school heen.

Dat uit zich op de volgende manieren:

- De docent is bewust van het talige in de lessen, de lesmethoden en de toetsen en besteedt hier indien mogelijk tijd en aandacht aan.
- Formuleren: in elke les waar mogelijk besteedt de docent aandacht aan mondelinge taalvaardigheid door: open vragen te stellen, leerlingen te laten antwoorden in volzinnen, te werken met de werkvorm denken/delen/ uitwisselen.
- In de voorbereiding op opdrachten of een toets besteedt de docent aandacht aan het uitleggen van verschillende typen vragen en het formuleren van antwoorden die hierop aansluiten, het gebruik van een antwoordkader.
- Begrijpend lezen en woordenschat: elke sectie besteedt tijdens de vaklessen waar mogelijk aandacht aan begrijpend lezen.
- De docent besteedt aandacht aan moeilijke woorden, zowel vaktaalwoorden als schooltaalwoorden. De vaktaalwoorden worden in de vaklessen aangeleerd; de schooltaalwoorden worden in de lessen Nederlands aangeleerd.
- De docent laat leerlingen wanneer mogelijk vrij lezen of laat leerlingen een door hem aangereikte vaktekst lezen. Iedere leerling in leerjaar 1 tot en met 3 heeft dagelijks een eigen leesboek bij zich.
- Leerlingen worden gescreend op taalachterstand. We gebruiken hiervoor extern genormeerde toetsen volgens het Europees referentie Kader (ERK) van bureau ICE. Indien nodig krijgen de leerlingen in kleine groepen ondersteunende taallessen.

Rekenen wordt aangeboden bij diverse vakken als wiskunde, Mens&Natuur, aardrijkskunde, economie, scheikunde en natuurkunde. Daarnaast maken de leerlingen van leerjaar 1 tot en met leerjaar 4 extern genormeerde rekentoetsen van bureau ICE om eventuele hiaten vast te stellen. Leerlingen met onvoldoende rekenvaardigheden krijgen ondersteunende rekenles. In leerjaar vier maken alle leerlingen een rekentoets op niveau 3F volgens het ERK. Deze toets maken leerlingen totdat ze het voldoende afgesloten hebben. Bij het diploma ontvangen de leerlingen een certificaat.

Plusprogramma’s onderbouw

In de onderbouw worden er diverse kortdurende plusprogramma's aangeboden in een speciale plusles of gedurende de reguliere lessen.

Het gaat dan om:

- Anglia en Cambridge voor het vak Engels.
- Goethe voor het vak Duits.
- Delf voor het vak Frans.
- Kunstklas
- Wereldklas
- Sportklas
- Onderzoeksproject in samenwerking met de Erasmus Universiteit Rotterdam.
- Deelname team Eco-schools.
- Deelname leerlingenparlement en/of MR.

Plusprogramma's bovenbouw

In de bovenbouw zijn de plusprogramma's diepgaander en beslaan tenminste een jaar.

Het gaat dan om:

- Debat.
- Wiskunde D.
- Havo Businessclass.
- Boekhouden en/of marketing.
- Jong Ondernemen.
- Cambridge/Delf/Goethe.
- Deelname team Eco-schools.
- Participatie programma's universiteiten en hogescholen.
- Juniormentoraat.
- Deelname leerlingenparlement en/of MR.

Doel: Werken volgens het principe van het leerdoeldenken uitbreiden.
Situatie in 2020: leerdoeldenken is in 5% van de lessen uitgewerkt
Situatie in 2024: leerdoeldenken is herkenbaar voor leerlingen in de helft van de vakken.
Doel: Wetenschapsoriëntatie wordt Academische Vaardigheden
Situatie in 2020: In vwo 4 en 5 wordt wetenschapsoriëntatie aangeboden.
Situatie in 2024: Het vak wetenschapsoriëntatie is middels een aanvraag bij OCW vervangen door het officiële vak Academische Vaardigheden als onderdeel van het combinatiecijfer.

3.2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding

Wij willen elkaar kennen en vertrouwen. Wij willen elkaars talenten opmerken en de plek vinden die bij je past – of je nu leerling of docent bent.

Persoonlijke aandacht is belangrijk, daarom heeft iedere leerling een eigen mentor. In de ouderbouw zijn er twee mentoren per klas. Op termijn is het de bedoeling dat de mentor steeds meer als een coach gaat functioneren om de leerling te begeleiden in het eigenaarschap van het eigen leerproces. Het contact met de ouders is daarbij onmisbaar. In de voortgangsgesprekken bespreekt de leerling zijn welbevinden, ontwikkeling en resultaten met zijn ouders en de mentor.

In de bovenbouw is het mogelijk dat een leerling een aanvraag doet om te mogen werken met een rooster op maat. De leerling kan dan onder voorwaarden 25% van de lestijd uitroosteren om die tijd aan andere activiteiten te besteden. Een leerling kan zich op deze manier verbreden door mee te doen aan de vele plusprogramma's of een eigen gekozen leerdoel volgen. Ook is het mogelijk dat de leerling zich meer focust op vakken waar hij/zij meer moeite mee heeft. Iedere leerling die meedoet met een rooster op maat heeft een persoonlijke coach om dit proces mee te bespreken.

In de nabije toekomst willen we onderzoeken of het werken met een flexrooster met meer keuzemogelijkheden voor leerlingen in het rooster een mogelijkheid biedt om de organisatie van het werken met een rooster op maat te vereenvoudigen.

Bij de ontwikkeling van de leerling hoort de begeleiding bij de oriëntatie op het vervolgonderwijs: Loopbaanorientatie (LOB). Voor iedere leerling is het heel belangrijk om zich te oriënteren op de toekomst. De decanen begeleiden de leerling hierbij, in nauwe samenwerking met de mentoren en de vakdocenten. Deze begeleiding begint in leerjaar 3 met de profielkeuze. Om tot een juiste profielkeuze te komen volgt de leerling lessen lob (tijdens de mentoruren) en wordt een profielkeuzestage georganiseerd.

Deze stage heeft meerdere doelen:

- de leerling probeert erachter te komen of het te kiezen profiel voor hem/haar het juiste profiel is.
- de leerling verruimt zijn blik op beroepen en opleidingen
- de leerling verruimt zijn blik op het leven buiten school
- de stage zet aan tot zelfreflectie (wat zijn mijn talenten, waar ligt mijn belangstelling?)
- de leerling vergelijkt zijn eigen talenten met beroepen

In de bovenbouw wordt de leerling ertoe aangezet om deze doelen verder te onderzoeken om zo te komen tot een goed beeld van zichzelf én van de mogelijke vervolgopleidingen die bij hem of haar zouden passen. Daartoe maakt de leerling verschillende opdrachten en tests, bezoekt hij de informatiemarkt vervolgopleidingen die door MBH wordt georganiseerd, bezoekt hij open dagen en gaat hij proefstuderen en voert hij gesprekken met de vakdocent, de mentor en/of de decaan.
Het uiteindelijke doel is dat de leerling aan het einde van zijn schooltijd een goede keuze kan maken met het oog op de toekomst.

Doel: Organisatie rond maatwerk onderzoeken
Situatie in 2020: Organisatie rond het leren met een rooster op maat is ingewikkeld.
Situatie in 2024: Onderzoek dat uitwijst of een flexrooster een oplossing kan bieden.

3.3 Didactisch handelen

Wij stimuleren onze leerlingen om steeds meer regie te nemen over hun eigen leer- en ontwikkelingsprocessen en hun plaats in het geheel te vinden. Dat biedt ze de ideale springplank naar de maatschappij. Hiervoor is het belangrijk hoge verwachtingen van leerlingen te hebben hen te stimuleren te geloven in groei. Docenten zijn steeds meer coachend aanwezig en passen tempo en opdrachten aan op de ontwikkeling van hun leerlingen. Dit is een groeiproces, dat in de komende jaren steeds meer vorm gaat krijgen.

Wij betrekken de actualiteit bij onze lessen. Zo maken leerlingen kennis met de samenleving en worden zij zich bewust van wat er speelt. Aan de hand van de actualiteit geven wij betekenis aan het leren. Er gaan deuren open, de leerling moet zelf naar binnen gaan, want iedereen is eigenaar van zijn eigen groei.

Bewust ongelijk behandelen is voor de schoolteams een grote uitdaging: verschillende manieren van lesgeven, motiveren, belonen, aandacht geven. Samen met leerlingen, docenten en ouders onderzoeken wij, en proberen wij uit, hoe we dit kunnen doen.

Om aan de eigen leerbehoefte van leerlingen tegemoet te kunnen komen is het gebruik van digitale onderwijsmiddelen onmisbaar. Melanchthon Bergschenhoek heeft ervoor gekozen om zowel met boeken als met digitale middelen te werken en zodoende het beste van beide te combineren. Om deze reden hebben onze leerlingen een eigen laptop. De boeken en de digitale programma's worden door de school aangeschaft.

Naast het digitaal werken blijft er ook met de hand geschreven worden. Onderzoek wijst uit dat de schrijfbeweging van belang kan zijn voor de hersenontwikkeling. Natuurlijk zijn er uitzonderingen voor leerlingen met dyslexie en disorthografie.

Itslearning is de ELO (elektronische leeromgeving), die wij intensief gebruiken. Alle vakken werken met een studiewijzer, die in Itslearning staat. Ook alle bronnen, die de docenten aanbieden zijn er te vinden. In Itslearning zijn er veel onderwijskundige toepassingen mogelijk, zoals het formatief toetsen, het inleveren van werk met een plagiaatcontrole en mogelijkheid tot feedback, het leerpad, enz... Bij het leerpad creëert de docent een route voor de leerling, waarbij de leerling tussentijds laat zien de stof te beheersen en pas verder kan als dat het geval is.

In de afgelopen vijf jaar is Itslearning volledig ingericht en werken inmiddels alle docenten daarmee.

Steeds meer vaksecties werken voornamelijk met eigen ontwikkeld of gearrangeerd materiaal. Frans (leerjaar 1 en de bovenbouw), beeldende vorming, muziek, drama, bewegen&sport, O&O, Academische Vaardigheden, filosofie, Nederlands in de bovenbouw.

Doel: Via leerdoelen werken met eigen materiaal daar waar dit meerwaarde biedt.
Situatie in 2020: Er is eigen ontwikkeld of gearrangeerd materiaal beschikbaar.
Situatie in 2024: Uitbreiding van het eigen ontwikkeld of gearrangeerd materiaal met Frans in het gehele curriculum en geschiedenis leerjaar 3. Alleen daar waar dit meerwaarde biedt.

Doel: Docenten geven de regie voor het leerproces zoveel als mogelijk aan de leerling.
Situatie in 2020: er zijn diverse maatwerkprogramma's in de klas en daarbuiten.
Situatie in 2024: we merken dat meer leerlingen de verantwoording pakken voor hun eigen leerproces.

3.4 Extra ondersteuning

Intern ondersteuningsteam (OT)

Elke vestiging van Melanchthon heeft een intern ondersteuningsteam. Dit team bestaat op Melanchthon Bergschenhoek uit een ondersteuningscoördinator (OCO) een begeleider Passend Onderwijs (BPO), een schoolmaatschappelijk werker en een orthopedagoog. Het team werkt (waar nodig) samen met externen: leerplichtambtenaar, jeugdverpleegkundige van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG), de consulent van KoersVO, medewerkers ouderbetrokkenheid van CVO en de wijkagent.

Basisondersteuning

De mentor is het eerste aanspreekpunt voor leerling en ouders. Bij vragen van de mentor of het afdelingshoofd wordt het OT ingeschakeld. Er is maandelijks overleg met verschillende partijen. Het OT heeft een adviserende rol. Bij problemen neemt de mentor contact op met het afdelingshoofd, die zo nodig doorverwijst naar het OT. De OCO ondersteunt de mentor en het afdelingshoofd in het begeleiden van de desbetreffende leerlingen (denk aan: samen gesprekken voeren met mentor, leerling en/of ouders; docenten coachen; begeleidingsplannen opstellen).

De OCO werkt nauw samen met het CJG.

Basisplusondersteuning

Het OT bespreekt maandelijks welke leerlingen in aanmerking komen voor basisplusondersteuning, bijvoorbeeld: dyslexie-coaching/screening; sociale vaardigheidstraining; faalangstreductietraining; examenvreestraining; extra huiswerk- en/of studiebegeleiding; de cursus 'snel leren is leuk leren.' Het OT is op de hoogte van het aanbod van cursussen georganiseerd door het CJG van de gemeente Lansingerland. Leerlingen worden aangemeld via het afdelingshoofd. Leerlingen en ouders mogen ook rechtstreeks contact opnemen met de OCO.

Het OT draagt zorg voor de juiste hulpmiddelen en ondersteuning zodat leerlingen hun diploma kunnen behalen op het gewenste niveau. Denk aan: digitale toetsen, voorleessoftware, extra tijd, time-outpas, pauzepas etc. Leerlingen krijgen een pas waarop de faciliteiten waar ze recht op hebben vermeld staan. Het OT beheert deze gegevens met het oog op de privacy van de leerling.

De school heeft verschillende protocollen zoals een dyslexieprotocol, dyscalculieprotocol en een extra-tijdpasprotocol. Het OT geeft handelingsadviezen betreffende dyslexie, dyscalculie, hoogbegaafdheid, etc. Zo nodig geeft het OT docenten extra ondersteuning in het omgaan met leerlingen met verschillende beperkingen, zoals lichamelijke beperkingen, ASS, AD(H)D, disharmonisch intelligentieprofiel, angststoornissen en depressie.

Extra ondersteuning

Het OT bespreekt maandelijks welke leerlingen in aanmerking komen voor extra interne ondersteuning door de schoolorthopedagoog, schoolmaatschappelijk werker en/of begeleider passend onderwijs en welke leerlingen in aanmerking komen voor doorverwijzing naar externe instanties. Een en ander vaak in overleg met de consulent van Koers VO.

Deze extra ondersteuning kan bestaan uit een serie coaching gesprekken, trainingen, lesobservaties, onderzoek door een psycholoog of orthopedagoog en/of de aanvraag voor speciaal onderwijs. Leerlingen krijgen faciliteiten zoals aanpassingen in ruimte, gebruik van materialen en aangepaste roosters. Indien nodig krijgen docenten extra scholing. Ouders worden nauw betrokken bij het inzetten van extra ondersteuning.

Het OT licht de extra ondersteuning van een individuele leerling toe in een OPP (Ontwikkelingsperspectief Plan) wat regelmatig geëvalueerd en aangepast wordt.

Deskundigenverklaring

Wanneer er sprake is van medische diagnoses of van classificaties zoals ADHD, een autismespectrumstoornis, dyslexie en dyscalculie, dan is een officiële verklaring van een arts, psycholoog of psychiater nodig voor in het schooldossier. Samen met de leerling en ouders wordt gekeken welke ondersteuning nodig is. Bij faciliteiten zoals extra tijd bij toetsen en het gebruik van specifieke materialen in de lessen is een deskundigenverklaring nodig waarin staat dat de leerling hierbij gebaat is. De leerling kan ook gebruik maken van deze faciliteiten bij schoolexamens en het centraal schriftelijk examen, mits de leerling in de schooljaren daarvoor ook al gebruik heeft gemaakt van deze faciliteiten.

Leerlingen met dyslexie kunnen beschikken over de extra mogelijkheden die zij nodig hebben, mits er een officiële dyslexieverklaring is voor in het dossier. Standaard faciliteiten zijn extra tijd bij toetsen en opdrachten en dispensatie voor spelling wanneer dit niet tot het toetsonderdeel behoort. In overleg met de leerling en de ouders kan gekozen worden voor het gebruik maken van een laptop, Claroread en een boekenpakket via Dedicon.

In het geval van medicatie wordt het protocol medisch handelen en medicatiegebruik gehanteerd.

Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP)

Wanneer gedacht wordt aan een plaatsing op OPDC of VSO, dan wordt in overleg met de betrokkenen een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) opgesteld.

Meerbegaafdheid en hoogbegaafdheid

We verwelkomen regelmatig (ook zeer jonge) leerlingen met een meer- of hoogbegaafdheidsprofiel. De expertise om deze leerlingen goed te begeleiden is nog niet aanwezig en momenteel in ontwikkeling. Een docent bekwaamt zich als hoogbegaafdheidscoördinator door de ECHA opleiding te volgen. Er is een beperkte commissie van drie docenten, die het beleid voor de begeleiding van deze leerlingen gaat ontwikkelen.

Er is een samenwerking met de Maximaschool, die als basisschool zich heeft toegelegd op het begeleiden van kinderen met een meer- of hoogbegaafdheidsprofiel.

Daarnaast zijn er gesprekken gaande binnen de scholengroep Melanchthon om te onderzoeken of het oprichten van 10-14 onderwijs een mogelijk 'hulpmiddel' is op dit gebied.

Doel: Onderwijs bieden gericht op hoog- of meerbegaafde leerlingen
Situatie in 2020: Beperkte begeleiding ten aanzien van leerlingen met een meer- of hoogbegaafdheidsprofiel
Situatie in 2024: Uitgewerkt beleidsplan ten aanzien van deze groep en de eerste stappen naar een concrete begeleiding zijn gezet.

3.5 Onderwijstijd

In de wet is vastgelegd dat leerlingen een minimaal aantal uren onderwijs moeten kunnen volgen tijdens hun opleiding. Deze minimale norm is 3700 uur voor het VMBO, 4700 uur voor de HAVO en 5700 uur voor het VWO. Niet iedere leerling hoeft dit aantal uur te maken, maar dit moet wel mogelijk zijn. Bijvoorbeeld wanneer er extra ondersteuning aangeboden wordt aan de leerlingen die dit nodig hebben. Deze onderwijstijd wordt verspreid over tenminste 189 onderwijsdagen.

Binnen Melanchthon is in de notitie “Onderwijstijd”, schoolbreed, vastgelegd welke soorten activiteiten meetellen als onderwijstijd. Deze categorieën zijn, na instemming door de MR, vastgesteld en worden indien daar aanleiding voor is geëvalueerd.

Jaarlijks wordt per vestiging berekend hoeveel onderwijstijd er gepland is en hoe deze is verdeeld over de verschillende leerjaren. Vanuit deze planning wordt ook geëvalueerd hoeveel onderwijstijd er door de vestiging is verzorgd.

Op Melanchthon Bergschenhoek wordt ernaar gestreefd de lesuitval, zeker in de onderbouw, tot een minimum te beperken. Zo wordt er gewerkt met onderwijsassistenten die als invaller lessen waarnemen als een docent door ziekte of externe activiteiten (bijvoorbeeld scholing) niet op school is. Er wordt gewerkt met studiewijzers/planners voor alle leerjaren; ook dit is een waarborg dat de voortgang van het onderwijsproces niet in het gedrang komt als een docent afwezig is. Zeker van de bovenbouwleerlingen wordt verwacht dat zij, aan de hand van hun studiewijzer, zelfstandig door kunnen werken.
Op bovenstaande wijze wordt het verlies aan onderwijstijd zoveel mogelijk beperkt en de continuïteit gewaarborgd.
De uitdaging is het zodanig inrichten van het programma dat het begrip ‘onderwijstijd’ een bredere invulling krijgt en er zo tijd vrij gespeeld kan worden voor maattrajecten en verbreding van het programma zonder dat dit extra kosten met zich mee brengt.

3.6 Samenwerking

Melanchthon Bergschenhoek werkt samen met veel andere scholen voor het voortgezet onderwijs in verschillende netwerken. Enerzijds om het onderwijsproces te versterken, anderzijds voor professionalisering van onze medewerkers.

Het betreft de volgende netwerken:

- Onderwijsnetwerk Zuid-Holland (ONZ): een samenwerking tussen het voortgezet en hoger onderwijs voor docentprofessionalisering.
- VO-HO : Aansluiting voortgezet onderwijs-Rotterdamse hogescholen.
- Stichting Technasium.
- WON.
- Vecon Business School.
- Geo Future School.
- Eco-Schools.

Daarnaast werken we, binnen het samenwerkingsverband Koers VO Rotterdam e.o., samen om iedere jongere een perspectiefrijke toekomst te geven.

3.7 Praktijkvorming/stage

Wij geven bedrijven een plek in de school en onze leerlingen de kans om te leren bij bedrijven.

In het Technasium werken we met echte opdrachten uit het bedrijfsleven. De bedrijven zijn betrokken bij het proces en de beoordeling van de opdracht.

In leerjaar drie gaan alle leerlingen in verband met de profielkeuze voor leerjaar vier een week op stage bij een organisatie of bedrijf dat hen leert over het vakgebied, waarin de leerling eventueel verder wil gaan. Leerlingen zijn hier in het algemeen heel enthousiast over en menige leerling roemt in de examenklas nog de waarde van de profielstage.

Naast de profielstage volgt de leerling in leerjaar drie ook een maatschappelijke stage buiten schooltijd.

Kennis maken met vrijwilligerswerk, je belangeloos inzetten voor een ander en mooie ervaringen opdoen.” Dat is in het kort gezegd wat een Maatschappelijke Stage (MAS) inhoudt. Elk schooljaar krijgen de leerlingen in leerjaar 3 de opdracht op zoek te gaan naar een stageplek voor minimaal 15 uur. Zij krijgen hier geen geld, maar wel veel voldoening en bagage voor terug door hun werk bij organisaties als een basisschool, sportvereniging, verzorgingstehuis, GGZ-instelling, kinderboerderij enz. Leerlingen kunnen hun talenten ontdekken, mensenkennis opdoen, sociale vaardigheden ontwikkelen en leren organiseren. De leerlingen regelen de stages grotendeels zelf, maar kunnen ook tips vragen aan hun mentoren en terecht bij de stagecoördinatoren van de maatschappelijke stage.

Bij het programma van de Havo Businessclass in havo 4 worden er diverse workshops gegeven door mensen vanuit het bedrijfsleven. Dit helpt de leerlingen bij het opzetten van hun eigen bedrijf.

Juist voor havoleerlingen is praktisch werk een motiverende factor. We zoeken naar mogelijkheden deze component te versterken. In dit kader onderzoeken we of we het vak BSM (Bewegen, Sport & Maatschappij) zullen aanbieden op het havo.

Doel: Voor elke afdeling een passende, op de leerlingenpopulatie afgestemde, leerlijn gerealiseerd.
Situatie in 2020: Voor het HAVO wordt gezocht naar een eigen, meer praktisch gerichte, leerlijn
Situatie in 2024: Voor het HAVO is een praktijkgerichte leerlijn gerealiseerd

Doel: Ontwikkelen praktische component op het havo
Situatie in 2020: onderzoek om het vak BSM aan te bieden op het havo.
Situatie in 2024: al dan niet aanbieden van BSM

3.8 Toetsing en afsluiting

Toetsbeleid

Leren is niet helemaal hetzelfde als presteren. Als bepaalde leerstof eenmaal begrepen is, is het zaak het geleerde vast te houden. De opgedane kennis en vaardigheden moeten dan nog van het korte- naar het langetermijngeheugen. Leren voor toetsen is veelal gericht op het kortetermijngeheugen. Maar we willen dat leerlingen de stof ook nog na enkele weken, maanden en jaren beheersen. We leren immers voor het leven!

Hoe kunnen we de toetsen in dienst van het leren stellen? Dat is een vraag die we de komende jaren graag willen onderzoeken en beantwoorden. Hierbij willen we gebruik maken van wetenschappelijk onderzochte strategieën als formatieve evaluatie (evalueren om in beeld te krijgen waar de leerling in het leerproces staat en welke vervolgstap er nodig is om de leerdoelen te behalen), retrieval practice (leerlingen laten oefenen om actief informatie op te halen uit hun geheugen) en gespreide herhaling.

Een vraag die daarbij opdoemt is of er dan nog cijfers nodig zijn. Leren zonder dat er een beloning in de vorm van een cijfer aan vast zit, is dat interessant genoeg voor leerlingen?

De ontwikkeling van het leerdoeldenken zoals beschreven in 3.1 is een manier van werken, die voorwaardelijk is voor een andere visie op toetsing.

PTA

In het PTA staan alle schoolexamenonderdelen beschreven, die in de bovenbouw worden afgenomen. In 2019 heeft de school een inspectie-onderzoek gehad met betrekking tot het PTA-havo, waaruit gebleken is dat er geen omissies zijn.

Doel: Herziene visie op toetsbeleid ontwikkelen
Situatie in 2020: Toetsen voor een cijfer zijn belangrijk in het onderwijsproces.
Situatie in 2024: Nieuwe visie op toetsing, passend bij de onderwijsvisie, met nadruk op het ontwikkelproces van leerlingen.

4 Schoolklimaat

4.1 Veiligheid

Uit het leerlingentevredenheidsonderzoek komt een breed gedragen gevoel van veiligheid naar voren. Het schoolklimaat wordt ook door leerlingen positief gewaardeerd. De resultaten staan op de website van scholen op de kaart.

In de mentorlessen wordt er specifiek aandacht gegeven aan het omgaan met elkaar. Ook de dagopeningen spelen hierbij een rol en indien nodig zal een vakdocent in de vakles aandacht geven als er iets speelt in de klas, wat de sfeer vertroebelt. In de brugklas is een theatervoorstelling de aanleiding om met de klas te spreken over omgaan met elkaar en opkomen voor elkaar.

Helaas zijn er ook (pest) incidenten. Vanuit ons uitgangspunt dat ieder individu er mag zijn en ertoe doet, gaan we dan met elkaar in gesprek vanuit de principes van het herstelrecht in het kader van de verbindende school. De focus ligt hierbij op het herstel van een verstoorde relatie, het versterken van het empathisch vermogen en begrip voor de ander en daar uiting aan geven.

Herstelrecht

Slachtoffer	Dader
Deze vragen kunnen jou helpen wanneer je schade of last hebt ondervonden van het gedrag van een ander.	Als jij wordt aangesproken op jouw gedrag, kunnen deze vragen je helpen het probleem dat je veroorzaakt hebt, op een goede manier op te lossen?
Wat is er gebeurd?	Wat heb je gedaan?
Wat ging er door je heen toen het gebeurde?	Waarom deed je wat je deed?
Welk effect heeft de gebeurtenis op jou en je omgeving gehad?	Hoe denk je nu over wat je gedaan hebt?
Wat is het meest nare voor je?	Waar heb je het meeste spijt van?
Wat moet de dader jou aanbieden om wat er gebeurd is goed af te kunnen ronden en weer met elkaar verder te kunnen?	Wat kun jij doen om de schade die jij hebt toegebracht te herstellen en weer met elkaar verder te kunnen?

De school heeft een anti-pestprotocol, een incidentenprotocol en een veiligheidsprotocol. In het leerlingenstatuut staan de rechten en plichten van leerlingen beschreven.

De school kent twee vertrouwenspersonen, die door leerlingen kunnen worden benaderd met vertrouwelijke vragen. Dit gebeurt regelmatig.

4.2 Pedagogisch klimaat

Schoolcultuur is tegelijkertijd belangrijk én ongrijpbaar. In gezamenlijkheid wordt hier vorm en inhoud aan gegeven.
Zowel personeelsleden, leerlingen als ouders moeten ‘proeven’ dat er een positieve sfeer hangt om van daaruit tot een zo optimaal mogelijk resultaat te kunnen komen. Niet voor niets heeft het motto “Vanuit relaties naar prestaties” een centrale plek in de school gekregen. Een motto dat bij de start van de school in 2005 bedacht is, maar nog heel actueel en levend. En daarmee de basis voor onze schoolcultuur.
Het is fijn als bezoekers ervaren dat er binnen de vestiging een bijzondere sfeer hangt en dat ook aan ons teruggeven. Voor ons is dit ‘gewoon’; voor anderen kennelijk toch ‘meer dan het gewone …’.
In verbinding met elkaar willen we ons werk doen; daarbij is onze grondslag een mooi fundament.

Leerlingenpanels en leerlingenparlement

Om de leerlingen te betrekken bij de schoolcultuur en het onderwijskundige beleid zijn er leerlingenpanels per leerjaar bestaande uit vertegenwoordigers uit de verschillende klassen. Zij bespreken samen met het afdelingshoofd twee- tot driemaal per cursusjaar zaken die het leerjaar betreffen. Uit ieder leerlingenpanel nemen één of twee deelnemers zitting in het leerlingenparlement. Het leerlingenparlement komt regelmatig bij elkaar om te bespreken waar leerlingen van onze school tegenaan lopen, om nieuwe ideeën uit te werken voor de school en om een paar keer per jaar met de directie te vergaderen over thema’s die dan spelen. Bij dit laatste worden ook de besproken punten uit de leerlingenpanels meegenomen. Het hele jaar door, kan iedere leerling een wens of een klacht bij het leerlingenparlement indienen.

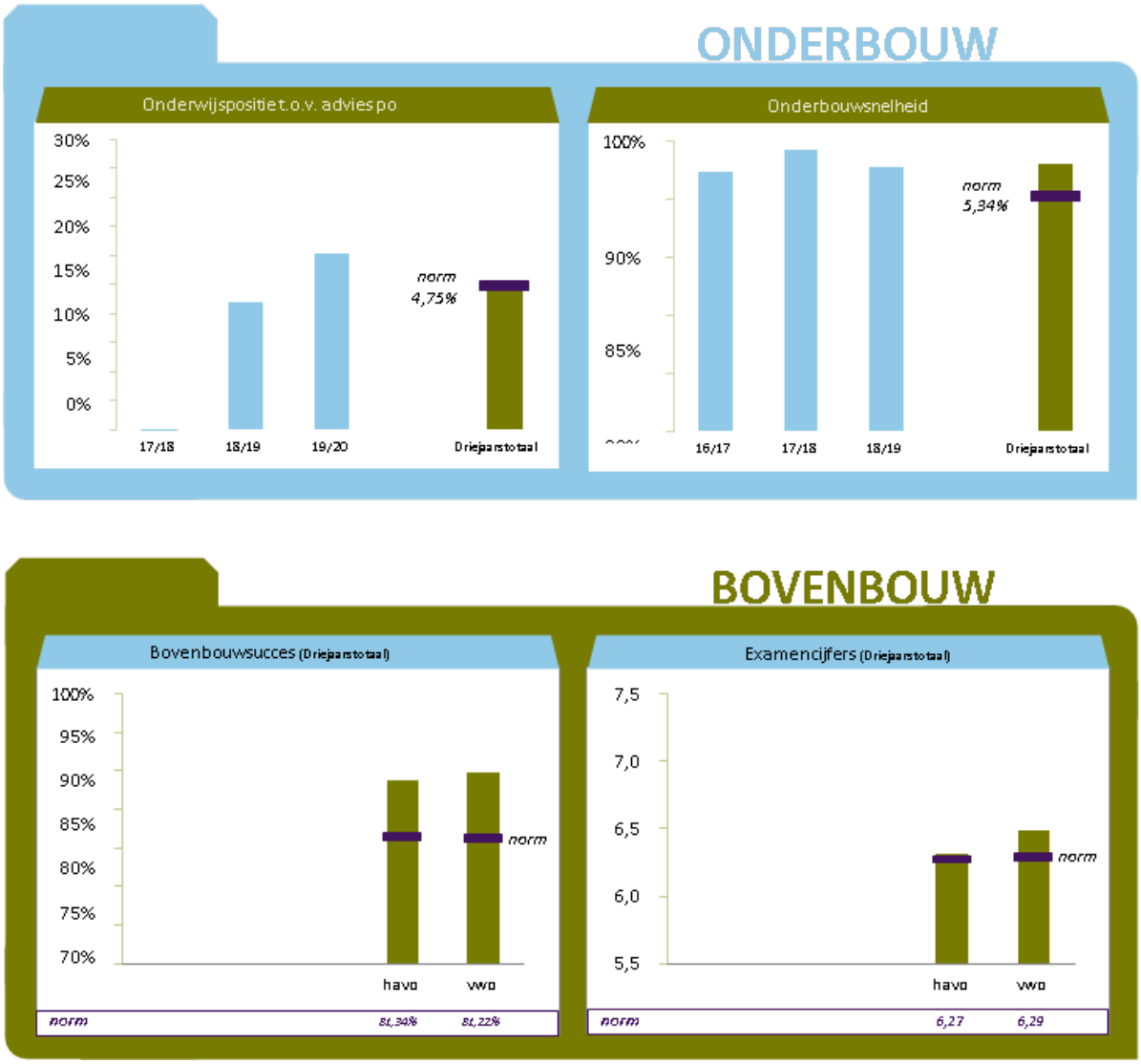
Leerlingactiviteiten

Bij de organisatie van onze schoolfeesten, kerstontbijt, open podium, kerstviering, activiteiten in het kader van ecoschools en de examenstunt spelen leerlingen een belangrijke rol. Docenten begeleiden, maar leerlingen zijn in ‘the lead’.

5 Onderwijsresultaten

5.1 Resultaten

De onderwijsresultaten 2020 volgens de inspectie van het onderwijs:

We zien dat op Melanchthon Bergschenhoek de vier onderdelen, die de inspectie beoordeelt, ruim voldoende zijn. De onderwijspositie t.o.v advies PO is de afgelopen jaren positief ontwikkeld.

Het streven is per leerjaar 90% van de leerlingen te laten doorstromen op hetzelfde niveau. Dit percentage geldt ook voor het behalen van het diploma in het eindexamenjaar. Een uitzondering vormt havo 4, waar we streven naar een doorstroompercentage van 80-85%. Deze groep is heterogeen van samenstelling met leerlingen die vanuit het VMBO instromen.

Voor een beperkte groep leerlingen in vwo vier blijkt havo toch geschikter. Bij voldoende basis kunnen deze leerlingen doorstromen naar havo 5. Dat betrof de afgelopen jaren 3-5% van de leerlingen in vwo vier.

Doel: Positief beeld behouden op indicatoren van de inspectie.
Situatie in 2020: Vier indicatoren van de inspectie staan op 'groen', de indicator onderwijspositie t.o.v. advies PO is positief ontwikkeld.
Situatie in 2024: Behouden van de resultaten met betrekking tot de vier indicatoren. Aandacht voor onderwijspositie tov advies po en het gemiddeld CE-cijfer havo.

5.2 Sociale en maatschappelijke competenties

Zoals al eerder vermeld: bij Melanchthon zal het altijd blijven draaien om de mens. Om de (inter)menselijke waarden, oprechte belangstelling, verbinding en persoonlijk groei. Om menswording: 'het vijfde groene bolletje' volgens de onderwijsinspectie.

We zien dat terugkomen in de rollen die leerlingen vervullen: als junior mentor, als lid van het leerlingenparlement en de MR, als lid van het eco-team, in het geven van bijles aan jongerejaars. En in de taken die leerlingen oppakken, bijvoorbeeld in de maatschappelijke stage en bij de goede doelenacties.

Dit laten we zien op het CVS (Curriculum Vitae Scholae), waar de activiteiten en rollen die de leerling heeft vervuld op genoteerd worden. Het CVS wordt bij het diploma uitgereikt. Eén van de genoemde motto's van Melanchthon Bergschenhoek: Non scholae, sec vitae discimus, komt in het CVS tot uitdrukking.

Ook het portfolio met betrekking tot de competenties, opgebouwd vanaf het schooljaar 2019-2020, neemt de leerling na het behalen van het diploma mee naar het vervolgonderwijs.

Daarnaast werken we aan een manier van leven en werken, waarbij de wijze van omgaan met elkaar belangrijk is. Dit zijn zachtere waarden, die niet direct meetbaar, maar wel merkbaar zijn.

Doel: Ontwikkeling competenties stimuleren door de leerling zelf eigenaar te maken van zijn ontwikkeling op dit vlak.
Situatie in 2020: Portfolio competenties is gestart in de brugklas.
Situatie in 2024: Portfolio competenties is doorgegroeid naar hogere leerjaren.

5.3 Vervolgsucces

Regelmatig komen oud-leerlingen hun verhaal vertellen. Zij vertellen dat ze merken een voorsprong te hebben in het samenwerken en presenteren, de competenties waar we gericht aan werken.

Uit rapportages van de HRO (hogeschool Rotterdam) en de Erasmus Universiteit blijkt dat onze leerlingen het bovengemiddeld goed doen. Van andere hogescholen en universiteiten krijgen we helaas tot op heden geen terugkoppeling.

Doel: Leerling is goed voorbereid op het vervolgonderwijs HBO en WO
Situatie in 2020: positieve terugkoppeling van HRO en EUR.
Situatie in 2024: Komende NRO rapportages geven aan dat onze leerlingen boven gemiddeld snel de vervolgopleiding doorlopen.

6 Kwaliteitszorg en ambitie

Binnen de vestigingen speelt kwaliteitszorg een rol bij het bewaken van de kwaliteit van het onderwijs en van (onderwijskundige) ontwikkelingen. Hierbij speelt niet alleen de zorg voor de kwaliteit een rol, maar is het ook belangrijk om te werken aan een cultuur waarbij kwaliteiten worden gezien en ontwikkeld en waarin er ruimte is voor de dialoog.

6.1 Kwaliteitszorg

Kwaliteitszorg ondersteunt het optimaal vormgeven van onderwijs, met daarbij expliciete aandacht voor de doelen die we ons stellen. Om dit te bereiken bewaken we in ieder geval de basiskwaliteit op bijvoorbeeld het gebied van opbrengsten, sociale veiligheid en didactisch handelen. Hierbij zetten we diverse instrumenten is, zoals ook is beschreven in het Melanchthonbrede “Kwaliteitsbeleidsplan 2020-2024”.

Binnen Melanchthon wordt de kwaliteitszorg ondersteund door het onderwijsplein op het stafbureau. Dit gebeurt onder andere door middel van het bewaken van de cyclus, analyses van resultaten en het ondersteunen bij het opstellen van documenten vanuit planning en verantwoording.

Op vestigingsniveau ligt de kwaliteitszorg op het gebied van onderwijsontwikkeling en resultaten in handen van de sectieleiders onder leiding van de adjunct-directeur onderwijs. De kwaliteitszorg op het gebied van personeelsbeleid, organisatie, financiën en huisvesting ligt bij de vestigingsdirectie.

Het onderwijs ontwikkelt zich op dit moment naar een groei in maatwerk voor leerlingen, waardoor leerlingen meer grip krijgen op hun leerproces. Formatieve evaluatie, gerichte feedback en differentiatie zijn in ontwikkeling. Het leerdoeldenken speelt hierbij een belangrijke rol. Het leren met een rooster op maat in de bovenbouw groeit vanuit 50 leerlingen naar meer. En de competentie-ontwikkeling wordt vanaf de brugklas in een door de leerling beheerd portfolio bijgehouden.

De onderwijskundige schoolbrede doelen liggen vast in het onderwijsontwikkelplan van Melanchthon Bergschenhoek. Op basis van dit plan maken de sectie jaarlijks een sectieplan met sectiedoelen. Deze plannen worden jaarlijks geëvalueerd en bijgesteld. De sectieplannen worden ieder jaar besproken door de sectie met de directie in het sectie-directiegesprek.

In de gesprekscyclus krijgt iedere medewerker een functionerings-, voortgangs- of waarderingsgesprek. In deze gesprekken komen zowel de bijdrage van de medewerker aan de doelen aan de orde als het welbevinden en ambities van de medewerker. Aan het begin van het schooljaar vindt er met iedere medewerker een zogenaamd startgesprek plaats.

Regelmatig worden er enquêtes afgenomen onder leerlingen en medewerkers over de te bereiken doelen. De leerlingen denken in de leerlingenpanels en leerlingenparlement mee met de ontwikkelingen. De zeer betrokken ouderraad overlegt zesmaal per jaar met de directie over beleidszaken.

De harde resultaten in de vorm van cijfers worden gemonitord via het programma CumLaude door de sectieleiders en de afdelingshoofden. Bij afwijkende resultaten wordt gezocht naar oorzaak en oplossing. Ontstane hiaten in de leerstof bij leerlingen worden gerepareerd.

Het eindexamenresultaat wordt geëvalueerd aan de hand van de WOLF rapportages. De conclusies komen in het sectieplan voor het komende schooljaar te staan.

Doel: De kwaliteitszorg wordt op het niveau van Melanchthon uitgevoerd op basis van een kwaliteitskalender. Hierdoor wordt het mogelijk om meer samenhang in doelen aan te brengen en hebben we goed zicht op het behalen van doelen.
Situatie in 2020: Er wordt gewerkt met een beperkte kwaliteitskalender, die vooral zorgt dat voldaan wordt aan de wettelijke eisen. Daarnaast vindt een aantal activiteiten cyclisch plaats, denk bijvoorbeeld aan een analyse van (examen)resultaten. De opvolging van deze activiteiten is echter nog niet voldoende geborgd.
Situatie in 2024: De kwaliteitskalender wordt volledig ingezet en jaarlijks bijgesteld. Vanuit de activiteiten op de kwaliteitskalender worden plannen opgesteld, waarbij ook de doelen duidelijk zijn geformuleerd. Binnen deze plannen is aandacht voor de opvolging ervan in het kader van evaluatie en borging. Dit houdt in dat er in ieder plan helder beschreven wordt welk doel ermee bereikt moet worden, wanneer we tevreden zijn met het resultaat en hoe we dat meten of merken.

Doel: Er is zicht op de kwaliteit van de vestigingen. Zowel op de wettelijke eisen als op zaken die Melanchthon en haar vestigingen zelf van belang vinden voor goed onderwijs.
Situatie in 2020: Aan het begin van 2020 is er een zelfevaluatie ingevuld die zich vooral richt op de wettelijke eisen, aangevuld met een beperkt aantal eigen doelen. Deze zelfevaluatie is besproken binnen de vestiging en geeft een aantal ontwikkelpunten per vestiging weer.
Situatie in 2024: Door het continu bijstellen van de zelfevaluatie van de vestiging en het gebruiken ervan bij (externe) bezoeken geeft de zelfevaluatie een objectief beeld van de stand van zaken. De zelfevaluatie vormt een belangrijk onderdeel bij gesprekken over de ontwikkelingen binnen de vestiging.

6.2 Kwaliteitscultuur

Iedere medewerker voelt zich veelal gezien en erkend. Het medewerkersonderzoek van november 2018 geeft aan dat het personeel van Melanchthon Bergschenhoek op bevlogenheid, betrokkenheid, tevreden zijn en werkgeverschap meer dan gemiddeld hoog scoort. Het verbeterpunt ligt op het gebied van de werkdruk.

Het is belangrijk dat docenten bevoegd en bekwaam zijn. In het eerste jaar van aanstelling is er een begeleidings- en beoordelingstraject om te concluderen of de medewerker in de organisatie en cultuur van de school past. Docenten in opleiding worden gevolgd en ondersteund in het behalen van hun diploma.

Bevoegde docenten volgen regelmatig scholing binnen en buiten de school. Dit is een gespreksonderwerp tijden de gesprekscyclus. De professionele ruimte op dit gebied is groot. De docent vraagt scholing aan en in overleg wordt er scholing ingekocht.

Binnen de secties is er veel overleg over de curricula. Per leerjaar is er per vak een leerjaarverantwoordelijke, die de betreffende sectie aanstuurt.

6.3 Verantwoording en dialoog

Een van de formele vormen van tegenspraak binnen Melanchthon is een (centrale) medezeggenschapsraad. De MR bestaat uit ongeveer dertig leden. De helft daarvan wordt rechtstreeks door en uit het personeel gekozen, een kwart door en uit de ouders en een kwart door en uit de leerlingen.

Alle vestigingen zijn in de raad vertegenwoordigd door één of meer docenten en kunnen zijn vertegenwoordigd door ouders en/of leerlingen. Ook het onderwijsondersteunend personeel is vertegenwoordigd.

Voor zijn activiteiten is de MR gebonden aan de Wet Medezeggenschap op Scholen en voor de uitwerking daarvan in het medezeggenschapsreglement en het huishoudelijk reglement. Afhankelijk van de aard van stukken, heeft de MR advies- of instemmingsrecht op beslissingen van de algemene directie. Andere stukken ontvangt de raad ter informatie. De raad mag over alle onderwerpen die de school betreffen spreken en de directie van advies dienen.

De intentie is om de komende jaren naast de MR te gaan werken met deelraden. Een deelraad oefent de medezeggenschap uit op één van de vestigingen. Dit past binnen de bredere ontwikkeling naar versterking van de vestigingen. De taken van een deelraad mogen enkel van toepassing zijn op de vestiging, voor vestigingsoverstijgende zaken blijft er een MR op het niveau van heel Melanchthon. De deelraad neemt daarmee een deel van de bevoegdheden over van de medezeggenschapsraad voor één van de vestigingen.

Doel: Versterking van de medezeggenschap op de vestigingen
Situatie in 2020: Er is een medezeggenschapsraad voor Melanchthon met ongeveer dertig leden. Binnen de raad worden zaken besproken die voor heel Melanchthon gelden, maar ook vestigingsspecifieke zaken. Hierdoor wordt afstand ervaren tussen de MR en de directie.
Situatie in 2024: De centrale medezeggenschapsraad van Melanchthon voert de medezeggenschap uit voor zaken die breder gelden dan een enkele vestiging. Daarnaast is er een deelraad op iedere vestiging voor vestigingsspecifieke zaken waar advies of instemming voor gewenst is. Hierdoor worden kortere lijnen tussen directie en medezeggenschap ervaren.

7 Personeelsbeleid

Wij hebben plezier in ons werk en zijn trots op onze school. Vanuit passie, plezier en professionaliteit streven wij er elke dag naar om onze leerlingen zo aantrekkelijk mogelijk onderwijs te bieden. Leerlingen en hun ouders weten ons enthousiasme te waarderen en onze school staat bekend als een fijne plek om te werken.

Geen wonder, want iedereen draagt bij vanuit zijn eigen unieke kennis, ervaringen en ideeën. Wij halen meerwaarde en plezier uit samenwerking onderling en met anderen in ons netwerk. Uitdagingen en good practices delen we met elkaar. Successen vieren we met elkaar.

Wij geven niet alleen les, maar zijn zelf ook een lerende organisatie. Docenten, ondersteunend personeel en directie zijn professionals die zichzelf continu verbeteren. Wij werken samen, waar je ook werkt. Dit alles maakt dat wij vol vertrouwen kunnen staan voor ons onderwijs. Individueel en als groep tonen wij leiderschap en initiatief. Wij waarderen verschillen: dit maakt onderdeel uit van onze professionele cultuur. Daarbij zijn autonomie en professionaliteit met elkaar in balans. We werken vanuit vertrouwen, niet vanuit controle, uiteraard wordt er verantwoording afgelegd en gevraagd op ieder onderdeel van de organisatie.

Professionalisering

In een school, die een 'lerende organisatie' wil zijn, neemt elk personeelslid en elk team zelf verantwoordelijkheid in de realisatie van onderwijsdoelen en in de vormgeving van de eigen ontwikkeling van bekwaamheid en competenties. De school faciliteert die verantwoordelijkheid. Onder professionalisering valt o.m. de begeleiding van startende en nieuwe docenten, maar ook de professionele ontwikkeling van (ervaren) docenten naar vakbekwame docenten of specialisten, het aanleren van nieuwe (didactische, inhoudelijke of ICT-) vaardigheden en het begeleiden van oudere docenten in taken passend bij hun ontwikkeling. Daarbij zijn intervisie en feedback ondersteunende activiteiten. De belangrijkste opdracht voor alle leidinggevenden is, naast het sturen op de schooldoelstellingen, talentontwikkeling van alle medewerkers.

Op Melanchthon Bergschenhoek wordt scholing ingekocht op het gebied van de onderwijskundige ontwikkelingen: formatief evalueren, differentiëren, feedback geven en leerdoeldenken. Daarnaast volgen medewerkers scholing in de Melanchthon Academie en extern, pedagogisch/didactisch en inhoudelijk op het vakgebied. Bij dit laatste spelen de vakverenigingen en universiteiten een grote rol. In het kader van WON (Wetenschapsorientatie Nederland) bieden we de leergang "Leren onderzoeken'' aan, waarbij docenten handvatten krijgen om leerlingen goed te begeleiden in het doen van onderzoek. Inmiddels hebben 20 docenten deze leergang gevolgd. Het doel is dat op termijn iedere docent die op het vwo lesgeeft deze leergang heeft gevolgd. Jaarlijks volgen twee of drie docenten de leergang.

Docenten vragen scholing aan bij de adjunct-directeur onderwijs, waarna in gezamenlijkheid bepaald wordt of dit past bij de persoonlijke en schooldoelen.

We willen middelen vrijmaken om docenten tijd te geven onderwijs te ontwikkelen. Momenteel gebeurt dat op verschillende terreinen. Secties ontwikkelen curricula volgens het principe van het leerdoeldenken (zie 3.1), dit gebeurt in een duo met draagvalk van de gehele sectie. In het verlengde hiervan ontwikkelt een enkele sectie eigen leermiddelen. Daarnaast investeren we in het ontwikkelen van onderwijs voor hoog- en meerbegaafden. Dit laatste staat nog in de kinderschoenen.

Opleiden nieuwe docenten

De Opleidingsschool Rotterdam, kortweg OSR, is een samenwerkingsverband van drie schoolbesturen voor voortgezet onderwijs in de regio Rotterdam en drie instituten voor lerarenopleidingen. Melanchthon maakt hier deel van uit en biedt aan ambitieuze, gemotiveerde studenten en docenten goed begeleide opleidingsplaatsen voor Opleiden in de School (OidS), zowel in het tweede graadgebied als het eerste graadgebied.
De OSR is een door de overheid erkende en geaccrediteerde opleidingsschool.

Door regionale samenwerking speelt de OSR een belangrijke rol bij de aanpak van problemen op de arbeidsmarkt. We zien bijvoorbeeld dat een fors deel van de studenten na hun afstuderen een baan vindt binnen een van onze vestigingen.

Naast de begeleiding van studenten zet Melanchthon in op het programma “Begeleiding Startende Leraren”. Door startende leraren degelijk te begeleiden, willen we de uitstroom uit het onderwijs terugdringen. Gebleken is namelijk dat, landelijk, 33% van de docenten binnen vijf jaar na afstuderen het onderwijs verlaat. Het BSL traject sluit aan bij de initiële opleiding en beslaat drie jaar. BSL bestaat uit intervisie, een aantal trainingen, lesbezoek en een begeleidingsinstrument ‘het BSL paspoort’ waarin de ontwikkeling wordt beschreven. Dit programma is opgezet vanuit de Melanchthon Academie.

Gesprekkencyclus

In de gesprekkencyclus wordt sturing gegeven aan de individuele ontwikkeling en aan de voortgang van de school- en individuele doelen. De ambities en toekomstmogelijkheden van de medewerker komen aan de orde. De binding aan de organisatie achten we van groot belang om personeel te laten groeien en te behouden. Wij willen elkaar kennen en vertrouwen. Wij willen elkaars talenten opmerken en de plek vinden die bij je past. Wij willen weten wie we zelf zijn, wat we kunnen, willen en wat (nog) niet. Dat doen we door kritisch naar onszelf te kijken en samen met anderen te reflecteren op ons doen en laten. We gebruiken het model W-O-V Waarderen, Ontwikkelen, Verwachten om vanuit de huidige situatie naar de toekomst te kijken.

De gesprekkencyclus is driejarig. Functioneringsgesprek-Waarderingsgesprek-Voortgangsgesprek. Bij een functionerings- en waarderingsgesprek hoort altijd een lesbezoek, bij een voortgangsgesprek is het optioneel. Bij de lesbezoeken gebruiken we de digitale observatie tool (DOT), waar de les gescoord wordt volgens de indicatoren gebaseerd op het inspectietoezicht. De geobserveerde les wordt altijd besproken en geëvalueerd voordat het functionerings- of waarderingsgesprek plaatsvindt.

In het eerste jaar van de aanstelling vindt er zowel een functionerings- als beoordelingsgesprek plaats. Op basis van de lesbezoeken, de gesprekken en de aanbeveling van de sectieleider wordt besloten door de directie of de tijdelijke aanstelling verlengd wordt.

Evenredige vertegenwoordiging van vrouwen in de schoolleiding

In de schoolleiding is er als vanzelf een evenredige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen ontstaan. Functionarissen zijn aangenomen op basis van geschiktheid en kwaliteit. Dit heeft geresulteerd in een evenredig vertegenwoordiging. In de toekomst zal de werving blijven gebeuren op basis van kwaliteit, met daarbij het uitgangspunt dat er in de schoolleiding zowel mannen als vrouwen moeten zitten.

Doel: Leerlijnontwikkeling Academische Vaardigheden
Situatie in 2020: 20 vwo docenten zijn geschoold volgens de leergang “Leren Onderzoeken’' van de UU.
Situatie in 2024: 28 vwo docenten zijn geschoold volgens de leergang “Leren Onderzoeken’' van de UU.

Doel: Facilitering onderwijsontwikkeling
Situatie in 2020: 1 fte is vrijgemaakt voor tijd voor onderwijsontwikkeling door docenten.
Situatie in 2024: 2 fte is vrijgemaakt voor tijd voor onderwijsontwikkeling door docenten op het gebied van leerdoeldenken, het ontwikkelen van eigen leermiddelen en onderwijs voor meer- en hoogbegaafden, zodat er ontwikkelmogelijkheden zijn voor medewerkers.

8 Huisvesting

Veel ondersteuning op het gebied van huisvesting wordt gegeven door de afdeling huisvesting en facilitair (Hufa) van het SSO, zowel waar het gaat om onderhoud vanuit het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) als bij grote verbouwingen. Hoe deze ondersteuning vorm krijgt is vastgelegd in een producten- en dienstencatalogus van Hufa.

Belangrijk bij grotere projecten is dat deze altijd gestoeld zijn op de doelen van de vestiging. Vaak komt een bouwkundige vraag voort uit een onderwijskundig vraagstuk.
Het ligt in de bedoeling om staat en indeling van het gebouw verder te optimaliseren, zodat dit de onderwijskundige ontwikkelingen blijft volgen. Door na te blijven denken over 'het onderwijs van de toekomst' hopen we tijdig te kunnen bijsturen.
Dit vraagt niet alleen om het organiseren van een 'denktank' in samenspraak met onze SSO, maar ook om het regelen van de benodigde financiële middelen om een en ander te kunnen realiseren.

In paragraaf 2.3 is het proces geschetst wat maakt dat 'toekomstige huisvesting voor Melanchthon Bergschenhoek' de komende tijd een gespreksonderwerp moet zijn in de gesprekken tussen de Algemene Directie en de vestigingsdirectie. De groei in de gemeente Lansingerland maakt dat ook Melanchthon Bergschenhoek haar deel daar van mee wil pakken om haar onderwijsambities waar te maken.

Voor het schooljaar 2020-2021 wordt, in overleg met de gemeente Lansingerland, onderzocht of het plaatsen van een drietal tijdelijke lesruimtes (Portakabin) de hoogste nood kan lenigen.
Maar met de keuze voor 'behoud van marktaandeel' en 'waarmaken van onderwijsambities' is het nodig om in de nabije toekomst naar een andere oplossing te zoeken.
De druk op het gebouw is nu al gigantisch; dat zal snel meer worden.
Doel is daarom om op korte termijn te streven naar het realiseren van een (semi-)permanente nevenvestiging. De gesprekken hierover met de Algemene Directie en de afdeling Huisvesting van de SSO zijn hierover inmiddels gestart.
Daarbij zullen ook andere opties dan zelfstandig een gebouw realiseren bekeken kunnen worden. In het bestemmingsplan voor de woonwijk die in het veld tegenover de school gepland staat, is ook ruimte voor onderwijsvoorzieningen voor het primair onderwijs opgenomen.
Daarnaast zou uitbreiding voor Melanchthon Bergschenhoek ook gecombineerd kunnen worden met de plannen voor 10-14-onderwijs die binnen de gemeente leven.

Alle betrokken partijen realiseren zich dat er een enorme tijdsdruk zit op de te ontwikkelen plannen; belangrijk dus om op korte termijn gesprekken met de gemeente te voeren over de haalbaarheid hiervan.

In de komende jaren zal ook de verdere verduurzaming van gebouwen een rol krijgen binnen de huisvestingsvraagstukken. Hiervoor wordt in de loop van 2020 een CVO-brede visie op duurzaamheid opgesteld, waarbij de uitwerking plaats zal vinden in overleg met verschillende scholen.
De vestiging Bergschenhoek heeft, door aansluiting bij het wereldwijd opererende netwerk Eco-Schools, 'duurzaamheid' onderdeel gemaakt van het curriculum. Leerlingen gaan ons ondersteunen bij het in kaart brengen van zowel de sterke als de zwakke punten als het om verduurzaming gaat. De bedoeling is dat zij met concrete voorstellen komen om op dit vlak stappen te zetten.

Doel:	**Streven naar een onderwijslocatie waarin het onderwijs (van de toekomst) optimaal te realiseren is en er tegelijkertijd ruimte is voor groei**
Situatie in 2020: Door een (te) hoge bezettingsgraad is er veel druk op het gebouw en kan het gebouw niet optimaal worden ingezet voor het onderwijs dat de school voor ogen staat. Voor het schooljaar 2020-2021 wordt het ruimtegebrek tijdelijk opgelost door het plaatsen van Portakabins	
Situatie in 2024: Melanchthon Bergschenhoek beschikt over twee gebouwen. Een brugklasgebouw ontlast de hoofdlocatie. Hierdoor wordt aan de ene kant de overstap van basis- naar middelbaar onderwijs vergemakkelijkt. Terwijl het hoofdgebouw optimaal kan worden benut voor eigentijds onderwijs vanaf leerjaar 2.	

9 Financiën

9.1 Begroting

Binnen Melanchthon was het in het verleden gebruikelijk om te werken met een financiële begroting voor alle vestigingen gezamenlijk en met een netto formatieplan per vestiging. Vanaf het begrotingsjaar 2020 is dit gewijzigd naar het maken van een financiële begroting op vestigingsniveau. Hierbij zijn initieel keuzes gemaakt over de verdeling van baten en lasten over de vestigingen, namelijk de grotere risico's schoolbreed te laten staan en alle baten en lasten daarvan te verdelen over de vestigingen naar rato van het aantal leerlingen. Richting het schooljaar 2020-2021 zijn deze afspraken verfijnd, waaronder genuanceerder uitspraken over kosten die bovenschools geboekt worden. Het uitgangspunt bij deze bovenschoolse kosten zijn de vragen geweest of het verdelen naar vestigingen ook sturingsruimte geeft en in hoeverre de verdeling recht doet aan het soort onderwijs.

In de komende jaren zal de verdelingssystematiek verder worden uitgewerkt en waar nodig bijgesteld. Richting het formatieplan 2020-2021 en de begroting 2021 worden hiervoor grote stappen gezet. Hierbij zal rekening gehouden moeten worden met de te verwachten veranderingen in de bekostigingssystematiek.

Hierbij is het ook noodzakelijk dat de kennis op het gebied van begroting op de vestigingen, en de daaronder liggende gegevens, wordt vergroot en dat er inzicht gegeven wordt in de uitputting van budgetten per vestiging. In dit laatste zal door de SSO worden voorzien. In de komende periode zal daarom bekeken worden welke scholing hiervoor nodig is.

Doel: Er is een begroting die per vestiging is opgesteld. Hierbij zijn duidelijke afspraken gemaakt over de verdeling van middelen en over de uitputting.
Situatie in 2020: Er is een eerste begroting per vestiging, waarbij veel posten zijn verdeeld op basis van leerlingenaantallen.
Situatie in 2024: Er is een volwaardige begroting op vestigingsniveau en de vestigingen zijn in staat om gebruik te maken van de sturingsruimte die er binnen de begroting is. Daarbij gaat het niet alleen om materiële sturing, maar ook om financiële sturing op personeelsbeleid. Het kennisniveau binnen Melanchthon is hiervoor op het gewenste peil.

Veel doelen uit dit schoolplan hebben ook invloed op de begroting van de school. Denk aan de inzet van personeel op onderwerpen of investeringen die gedaan moeten worden. De verwachting is dat veel van de inzet van personeel opgevangen kan worden binnen de reguliere formatie. Voor een aantal grote posten worden hieronder de consequenties voor de begroting beschreven.

Te realiseren doelen die de vestiging de komende jaren wil oppakken, vragen de nodige financiële middelen.
Zo wil de vestiging onderzoeken of het mogelijk is om structureel binnen de begroting geld vrij te maken voor onderwijsontwikkeling. De ambitie van de school is om hier, binnen de termijn van dit meerjarenplan, jaarlijks ongeveer 2 fte (€ 180.000,00) voor vrij te maken.
Secties kunnen jaarlijks plannen indienen om als duo's aan de slag te gaan met de uitwerking van de schoolbrede onderwijsvisie op sectieniveau. Mooi voorbeeld hiervan is het 'leerdoeldenken' dat de afgelopen schooljaren is uitgerold.

Facilitering bestaat dan naast lesreductie (waarvoor de benodigde middelen zoals hierboven beschreven worden vrijgemaakt) uit een gezamenlijk lesvrij dagdeel (ontwikkelochtend of –middag).

Daarnaast vraagt de realisatie van een te ontwikkelen 'brugklasgebouw' zoals beschreven in paragraaf 2.3 en hoofdstuk 8 de benodigde investeringen.
Doorgerekend zal moeten worden of de beoogde groei van het leerlingenaantal voldoende is om de toekomstplannen ook financieel rond te krijgen.
Melanchthon Bergschenhoek valt onder de 'doordecentralisatie-afspraken' met de gemeente Lansingerland. Jaarlijks ontvangt de school een huisvestingsvergoeding op basis van het leerlingenaantal op 1 oktober van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar.

Voor de realisatie van andere plannen (hoogbegaafdheid, intermezzoklas) wil de school nadrukkelijk op zoek naar extra financieringsbronnen middels subsidies (PO-VO-subsidie) of door de samenwerking met externe partners (te denken valt aan het Samenwerkingsverband Koers VO) te intensiveren.

9.2 Sponsorbeleid

Er is op dit moment geen sprake van aanvaarding van materiële en/of geldelijke bijdragen anders dan de vrijwillige ouderbijdrage.

10 Overzicht doelen schoolplan

Het is niet mogelijk om alle doelen die in dit schoolplan zijn beschreven in een keer uit te voeren. In onderstaand schema is daarom een overzicht gemaakt van de schooljaren waarin welk doel prioriteit heeft. De uitwerking hiervan vindt plaats in het jaarplan.

Doel		**Pijler**[1]	**2020-2021**	**2021-2022**	**2022-2023**	**2023-2024**
1.	**Groei naar 1300 leerlingen op termijn → passende huisvesting op twee locaties**	2		v		
2.	**Werken volgens het principe van het leerdoeldenken uitbreiden**	4	v	v	v	v
3.	**Wetenschapsoriëntatie wordt Academische Vaardigheden**	1	v			
4.	**Organisatie rond maatwerk onderzoeken**	2	v			
5.	**Via leerdoelen werken met eigen materiaal daar waar dit meerwaarde biedt**	2	v	v		
6.	**Docenten geven de regie voor het leerproces zoveel als mogelijk aan de leerling**	2	v	v	v	v
7.	**Onderwijs bieden gericht op hoog- of meerbegaafde leerlingen**	1	v	v	v	
8.	**Voor elke afdeling een passende, op de leerlingenpopulatie afgestemde, leerlijn gerealiseerd**	2		v		
9.	**Ontwikkelen praktische component op het havo**	2	v	v		
10.	**Herziene visie op toetsbeleid ontwikkelen**	2	v	v		
11.	**Positief beeld behouden op indicatoren van de inspectie**	1			v	
12.	**Ontwikkeling competenties stimuleren door de leerling zelf eigenaar te maken van zijn ontwikkeling op dit vlak**	4				
13.	**Leerling is goed voorbereid op het vervolgonderwijs HBO en WO**	1		v		
14.	**De kwaliteitszorg wordt op het niveau van Melanchthon uitgevoerd op basis van een kwaliteitskalender. Hierdoor wordt het mogelijk om meer samenhang in doelen aan te brengen en hebben we goed zicht op het behalen van doelen**					
15.	**Er is zicht op de kwaliteit van de vestigingen. Zowel op de wettelijke eisen als op zaken die Melanchthon en haar vestigingen zelf van belang vinden voor goed onderwijs**					
16.	**Versterking van de medezeggenschap op de vestigingen**		v			
17.	**Leerlijnontwikkeling Academische Vaardigheden**	4	v	v	v	v
18.	**Facilitering onderwijsontwikkeling→merkbare ontwikkeling op onderwijskundig gebied.**	4	v	v	v	v
19.	**Streven naar een onderwijslocatie waarin het onderwijs (van de toekomst) optimaal te realiseren is en er tegelijkertijd ruimte is voor groei**		v	v		

[1] Onder pijler kan aangegeven worden onder welke van de vijf strategische pijlers van CVO het doel valt.

20.	**Er is een begroting die per vestiging is opgesteld. Hierbij zijn duidelijke afspraken gemaakt over de verdeling van middelen en over de uitputting**					